

OFIS PUBLIK
AR BREZHONEG

OFFICE PUBLIC
**DE LA LANGUE
BRETONNE**

AR BREZHONEG E MARC'HAD AL LABOUR E 2012

OFIS PUBLIK AR BREZHONEG

ARSELLVA IMPLIJ AR YEZHOU

2013

Hentenn labour

E 2006 en doa graet Arsellva implij ar yezhoù un enklask kentañ war *Ar postoù-labour hag ar brezhoneg*. E 2012 ez eo bet graet an enklask en-dro gant an hevelep hentenn labour diazezet war ur c'houlennaoueg enni 3 c'hraf pennañ :

➤ **stad an traoù** d'ar 1^{añ} a viz Genver 2012 (an niver a bostoù-labour a oa warno brezhonegerien evit kefridioù ma ranker gouzout brezhoneg),

➤ **ar pezh a c'hallfe bezañ** (an niver a bostoù a vije talvoudus e vije brezhonegerien warno met a zo tud divrezhonek warno ; pere e-touez an dud-se a heuilh ur stummadur war ar yezh),

➤ **ar pezh a c'hallo bezañ** a-benn 5 bloaz, e 2017 (brasjedadenn izel ha brasjedadenn uhel).

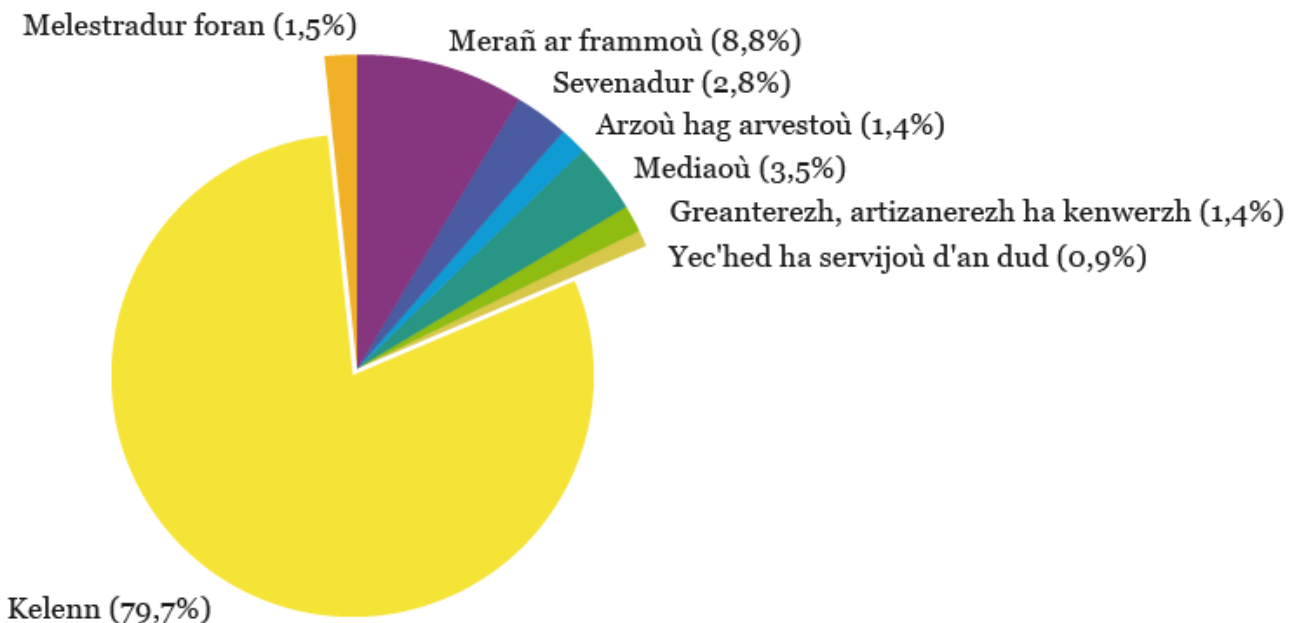
Bewech ez eo **an niver a bostoù-labour kevatal da implijoù leunamzer (KILA)** a zo bet goulennet ; kement-se a dalvez eo c'hoazh brasoc'h an niver a dud implijet, dre ma labour darnamzer lod eus an dud.

Kaset eo bet ar c'houlennaoueg da dost 500 framm (kevredigezhioù, embregerezhioù, strollegezhioù foran, h.a.), frammoù a ouzer e enfredont pe e c'hallfent enfredañ brezhonegerien. Graet eo bet e doare da gaout respontoù gant an holl frammoù a bouez war an dachenn-se (adsavet goulennoù dre lizher, dre bostel ha dre bellgomz). Da-heul, ha pa vankfe respontoù frammoù bihan zo marteze, ez eo gwirion ar sifroù embannet amañ hag e c'hallont bezañ keñveriet gant re 2006.

1 300 post-labour brezhonek e 2012

1 271,3 post-labour KILA zo bet renablet gant Arsellva implij ar yezhoù da-geñver an enklask. O kemer e kont an nebeud postoù en o-unan a c'hall bezañ aet hebiou d'an enklask, e c'haller lavaret ez eus e 2012 **1 300 post-labour KILA bennak** warno brezhonegerien evit implijoù a c'houlen gouzout ar yezh da vat.

Dasparzh diouzh ar rumm micher¹

Ouzhpenn 1 000 post-labour zo stag ouzh ar c'heleenn. Mont a reont d'ober 4/5 eus ar postoù e brezhoneg ha dasparzhet int evel-henn :

- 78% anezho zo postoù kelennerien er c'hentañ pe en eil derez (tost da 800 post),
- Ar skoazellerien-vamm hag ar gasourien eil derez a ya d'ober 14% eus ar mil post-se (140 post kontet),
- Stummerien evit an oadourien (46 post, 4,5%),
- Enklaskerien ha kelennerien en deskadurezh uhel (18 post),
- Ur rummad “Buhezourien er skolioù (pe er magourioù)” hon eus krouet en enklask 2012 evit renabliñ a-ziforc'h gopridi ar c'hevredigezhioù a ra war-dro an tañva e skolioù Penn-ar-Bed ha/pe abadennoù brezhonek e magourioù zo. 15 post KILA zo en degouezh-se.

Estreget ar c'heleenn, ar rummoù bras all a denn d'ar **merañ frammoù** (er bed kevredigezhel alies : renerezh, sekretouriezh, kontouriezh, karget a gefridi, h.a.), ar **mediaoù** (kazetennerien, luskerien abadennoù), pe c'hoazh ar **sevenadur** (metoù ar buheziñ sevenadurel alies, met tremen 1/3 eus ar postoù-se a denn d'ar yezh hec'h-unan : troerien, dastumerien, h.a.). Gallout a ra ar sifroù bezañ

¹ Ar rummoù micher implijet aze a denn da gefridioù pennañ ar postoù renablet.

bet ispriziet evit ar greanterezh, an artizanerezh, ar c'henwerzh hag ar yec'hed (ne c'hallomp ket priziañ an ober hiniennel war an dachenn), koulz hag evit ar melestradur foran (n'eus ket bet nemeur a respontoù gant ar strollegezhioù lec'hel).

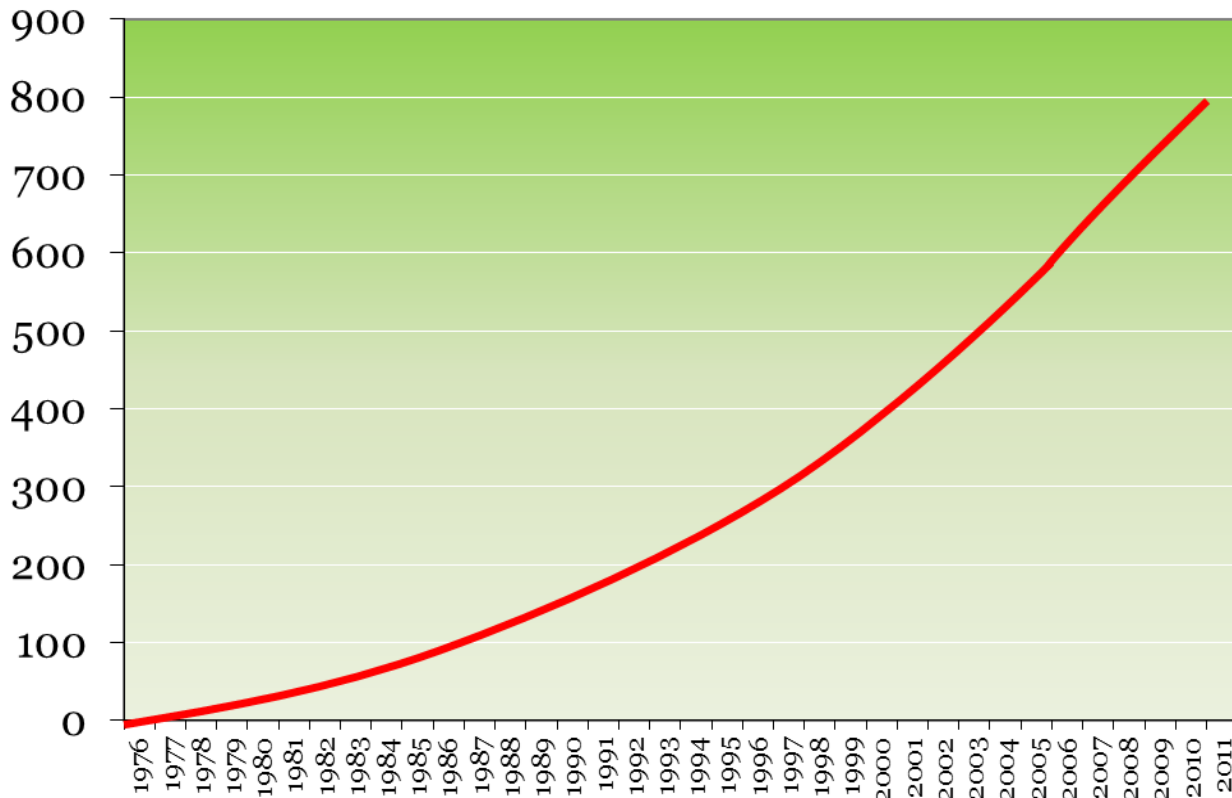
900 post bennak a oa bet renablet e 2006. Tost da 400 post-labour ouzhpenn a gonter e 2012 da lavaret eo **ur c'hresk un tamm brasoc'h eget 40% en ur ober 6 vloaz. Kadarnaet eo gant an enklask e kresk buan bed al labour e brezhoneg.**

Tennañ a ra dasparzh ar postoù e 2012 da hini 2006, dre-vras, met emdroadurioù zo koulskoude.

Gant micherioù ar c'helenn emañ ar brasañ niver eus ar postoù ouzhpenn, a-drugarez da ziorroidigezh an hentadoù divyezhek da gentañ (+200 post kelenner divyezhek ha tost da +100 post skoazellerien-vamm ha kasourien²). An niver a bostoù kelennerien gopret gant ur gevredigezh (kelenn d'an dud deuet, tañva) a gresk ivez. E fin ar gont, **rumm micher ar c'helenn a gresk eus 54,7% en ur ober 6 vloaz**, da lavaret eo muioc'h eget hollad ar postoù.

Kreñvaet eo c'hoazh pouez ar c'helenn e marc'had al labour : tremen a reer eus tost an $\frac{3}{4}$ eus ar postoù e 2006 da dost $\frac{4}{5}$ e 2012.

Emdroadur an niver a bostoù kelennerien divyezhek

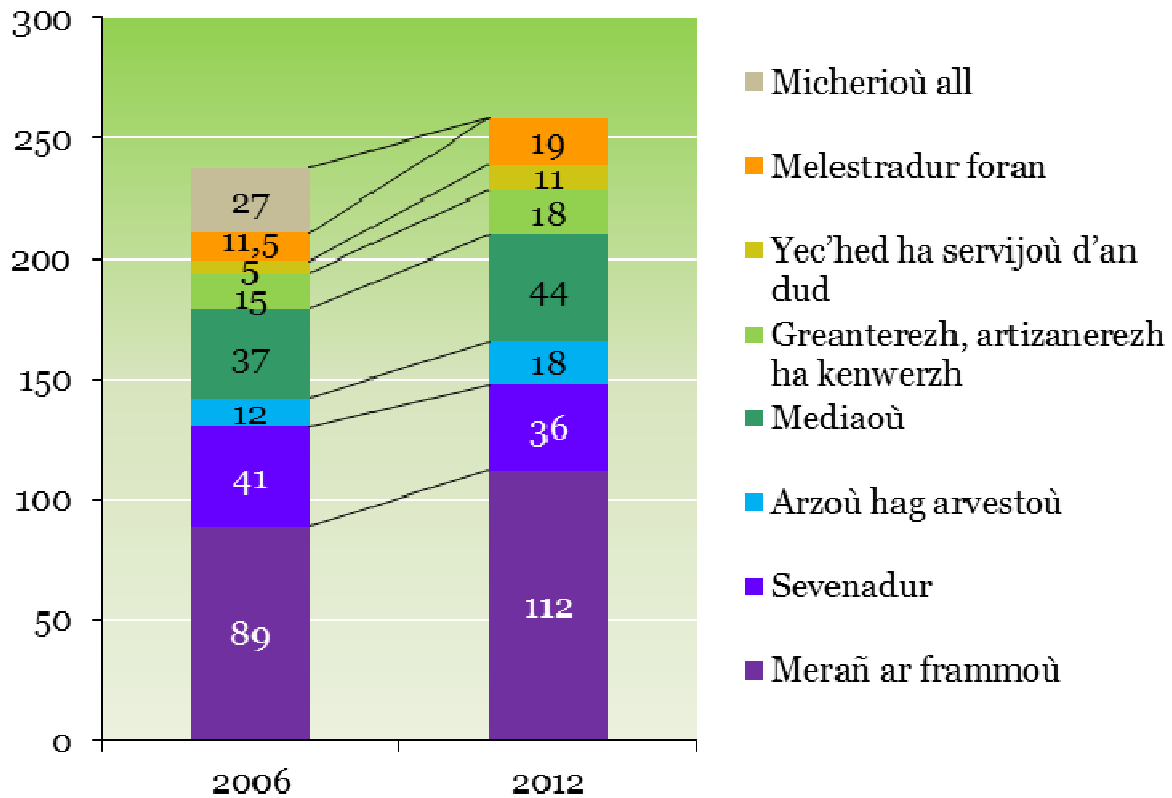

Kreskiñ a ra an niver a bostoù kelennerien divyezhek abaoe m'eo bet diazezet an deskadurezh divyezhek er bloavezhioù 70.

² Diaes eo kaout ur gont resis eus ar postoù-se, abegoù zo da soñjal e vije bet ispriziet da vare enklask 2006.

Ar grafik amañ dindan a ziskouez emdroadur ar rummoù micher all etre 2006 ha 2012.

Emdroadur an dasparzh diouzh ar rumm micher (estreget hini ar c'heleñn)

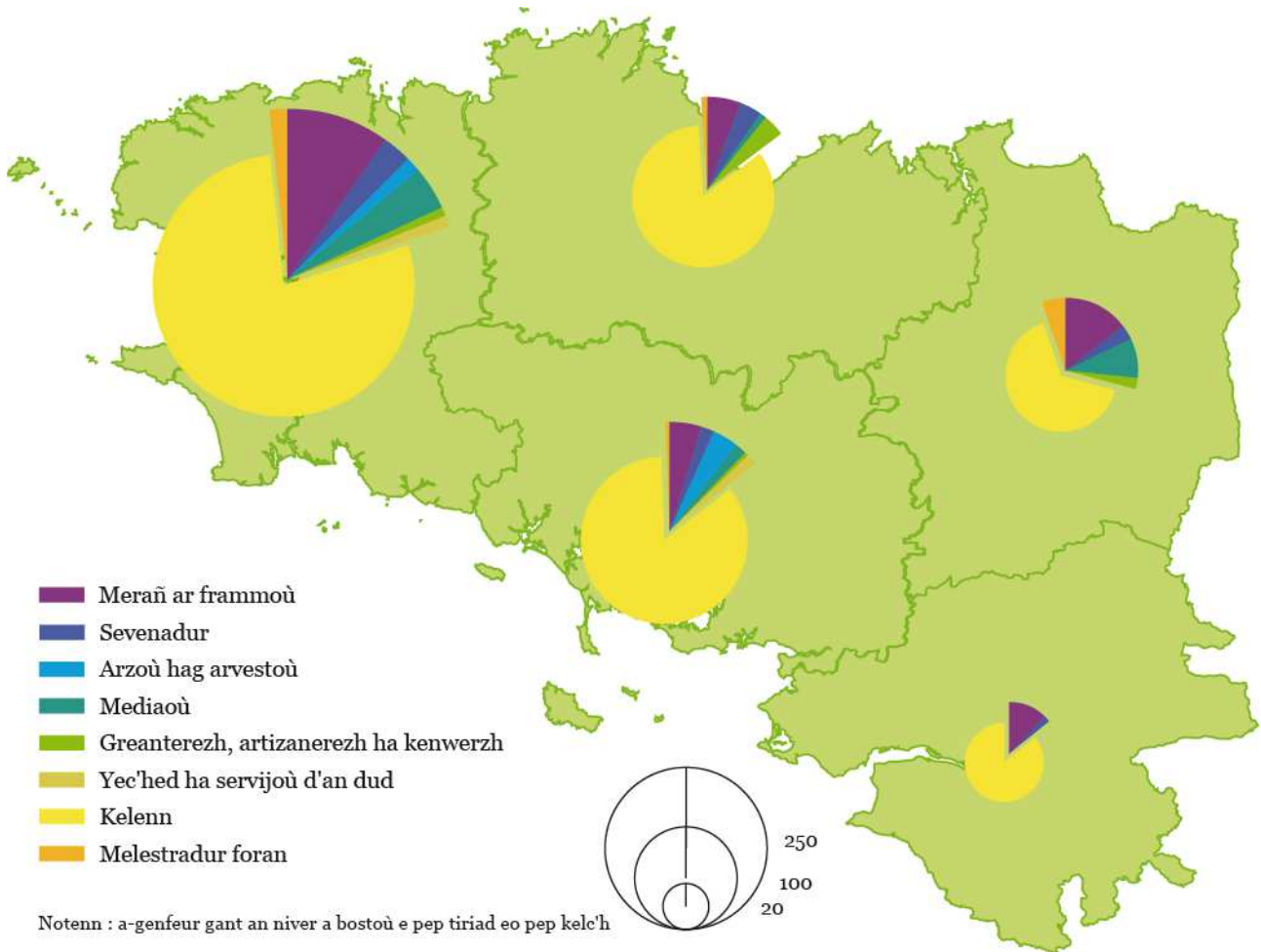

Nota bene : ur rumm "Micherioù all" a oa en enklask 2006 ; miret e oa bet e goulennaoueg enklask 2012 evit reiñ tro d'ar re a leugnfe anezhi da renkañ postoù diseurt d'o soñj. Trawalc'h a resisadurioù zo bet roet deomp avat evit ma renkfemp ar postoù-se dindan ar rummoù micher all (dreist-holl hini ar c'heleñn hag hini ar merañ frammoù).

Estreget er c'heleñn, **kreskiñ a ra an niver a bostoù en holl rummoù micher** kinniget amañ koulz lavaret, ar melestradur foran hag ar mediaoù en o zouez, ar pezh a gas an traoù war an tu mat. N'eus nemet rumm micher ar sevenadur a hañval digreskiñ un tamm (tremen a ra eus 41 da 36 post) met seblantout a ra an diforc'h-se tennañ muioc'h da bostoù zo bet kontet en ur rumm all e 2012 (evel buhezourien a ra war-dro an tañva er skolioù da skouer hag a zo bet kontet er c'heleñn e 2012) eget da bostoù a vefe aet da get.

An eil rumm micher a implij ar muiañ a dud goude ar c'heleñn a denn d'ar **merañ frammoù (renerien, sekretourien, kontourien, karget a gefridi, h.a.)** gant ouzhpenn 100 post labour.

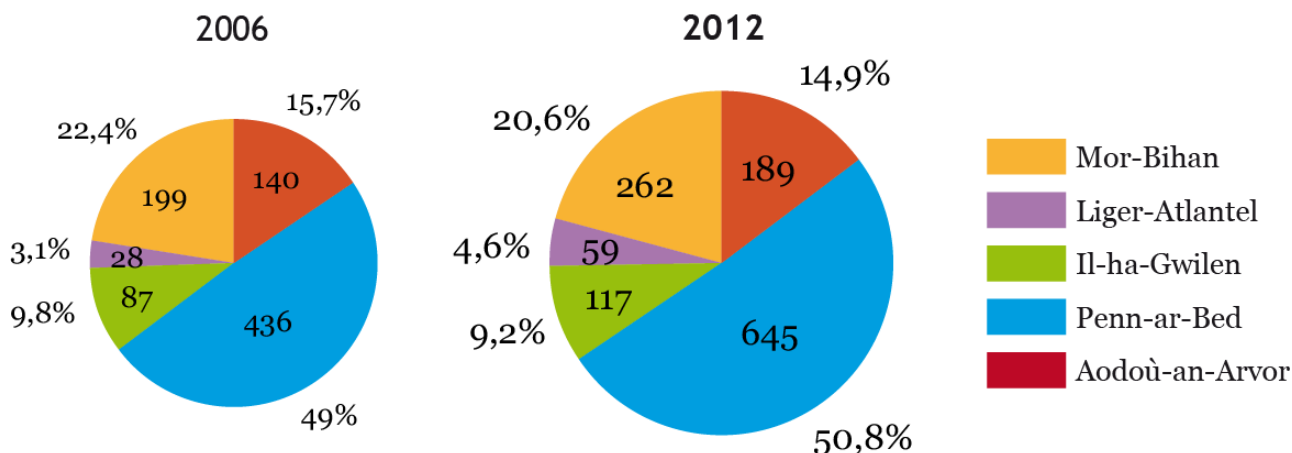
Dasparzh diouzh ar rumm micher ha dre zepartamant

E Penn-ar-Bed emañ tremen an hanter eus ar postoù-labour brezhonek e 2012. Micherioù ar c'helell a ya d'ober ar pep brasañ eus ar postoù e pep departamant. Da-heul, bras eo levezon stad diorren ar c'helell divyezhek war dasparzh ar postoù dre zepartamant.

Tremen 80% eus ar postoù a denn d'ar c'helell en Aodoù-an-Arvor (84%), er Mor-Bihan (84,9%) hag el Liger-Atlantel (85,8%). Un tamm liesseurtoc'h eo dasparzh ar postoù e Penn-ar-Bed (78,3% er c'helell) ha, dreist-holl, en Il-ha-Gwilen (65,6%). Ar frammoù a-vent gant ar Rannvro hag ar c'hevredigezhioù micherelaet staliet e Roazhon a c'hoari kalz war disoc'h an departamant-mañ.

Emdroadur pouez pep departamant e marc'had al labour e brezhoneg

En Aodoù-an-Arvor eo kresket an niver a bostoù eus tost 50 post en ur ober 6 vloaz (tremenet eo eus 140 da 189 post), met digresket eo pouez an departamant e marc'had al labour e brezhoneg eus 0,8 poent (tremenet eo eus 15,7% da 14,9%) rak buanoc'h eo kresket ar sifroù e Breizh a-bezh eget ennañ (nebeutoc'h a lec'hioù divyezhek zo bet digoret en departamant-se da skouer).

E-keñver 2006 eo **kresket an niver a bostoù en holl zepartamantoù**. Kresket un tammig eo pouez Penn-ar-Bed (+1,8 poent) hag hini al Liger-Atlantel (+1,5 poent) diwar-goust an departamantoù all. An eil departamant e chom ar Mor-Bihan.

Sifroù pennañ dre zepartamant hag emdroadurioù e-keñver 2006

	Postoù KILA renablet e 2012	Niver a bostoù ouzhpenn	Kresk	Emdroadur pouez ar c'heleñn en niver a bostoù (e poentoù)
Aodoù-an-Arvor	189,2	49,5	35,4%	6,8
Penn-ar-Bed	645,5	209,1	47,9%	7,8
Il-ha-Gwilen	116,5	29,2	33,5%	4,9
Liger-Atlantel	58,5	31	112,7%	7,6
Mor-Bihan	261,7	62,7	31,5%	3,4

Lennadenn : e Penn-ar-Bed ez eus bet renablet 645,5 post KILA, ar pezh a zo 209 fost ouzhpenn e-keñver sifr 2006 hag ur c'hresk a +48%. Lodenn ar c'heleñn e dasparzh postoù an departamant zo kresket eus 7,8 poent (tremenet eo eus 70,5% da 78,3% en ur ober 6 vloaz).

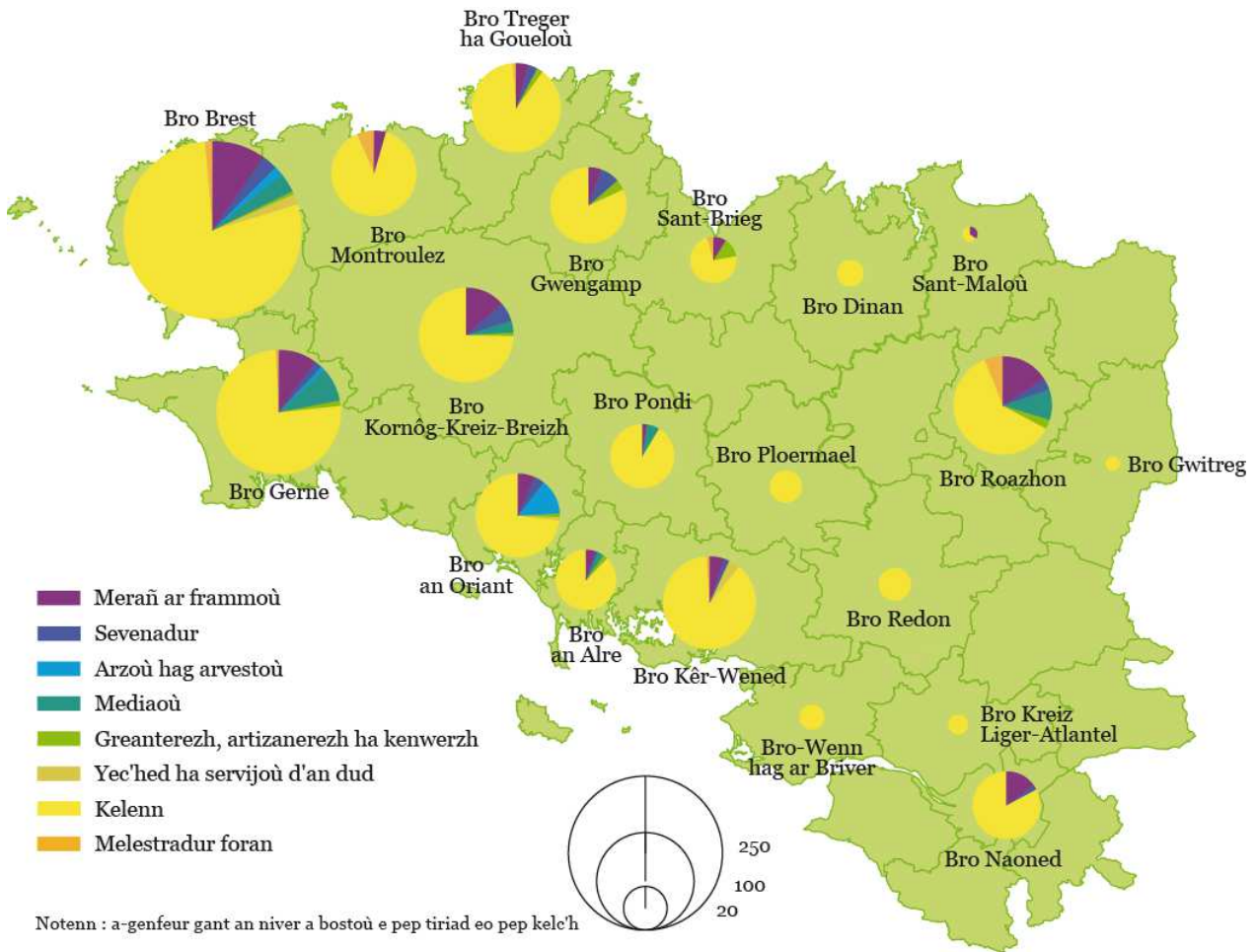
E Penn-ar-Bed eo kresket buan ar sifroù (+48%). A-hend-all, **tremen daougementet eo an niver a bostoù el Liger-Atlantel** etre 2006 ha 2012 (gant ar skolaj Diwan zo bet digoret e Sant-Ervlan dreist-holl) ; an departamant m'eo kresket ar sifr ar buanañ eo. En-dro d'1/3 a bostoù ouzhpenn zo en 3 departamant all.

E Penn-ar-Bed eo ez eus bet krouet ar muiañ a bostoù labour brezhonek (tremen 200 post ouzhpenn). **Pouez ar c’helenn en niver a bostoù a gresk e pep departamant** : e Penn-ar-Bed (+7,8 poent), el Liger-Atlantel (+7,6 poent) hag en Aodoù-an-Arvor (+6,8 poent) emañ an tuadur-se en e greñvañ. Da-heul, ha pa chomfent an 2 zepartamant m’emañ en e ledanañ an dasparzh postoù etre ar rummoù micher, ez eo digresket un tamm liesseurted ar postoù brezhonek e Penn-ar-Bed hag en Il-ha-Gwilen etre 2006 ha 2012, evel en departamantoù all.

Kadarnaet eo an dale tapet gant **Aodoù-an-Arvor**. Pa geñverier ar sifroù e teu war wel un diforc’h startijenn etre ar Mor-Bihan (63 fost-labour krouet ouzhpenn) hag Aodoù-an-Arvor (49 fost krouet nemetken), da skouer. N’eo ket kenkoulz lusk diorren ar c’hinnig divyezhek er skolioù en Aodoù-an-Arvor hag e departamantoù all ar c’hornôg, abaoe pell. Koulskoude, e verzer **n’eus nemet postoù kelenn a vez krouet en departamant-se** (51 post krouet e bed ar c’helenn da geñveriañ gant an 49 krouet en holl), ar rummoù micher all zo chomet stabil pe o deus kollet postoù etre 2006 ha 2012, an departamant nemetañ en degouezh-se eo. N’eo ket ken kreñv ha liesseurt ar c’hevredigezhioù eno da skouer (n’eo ket kresket kement ar micherelaat).

Dasparzh diouzh ar rumm micher ha dre vro

Ouzh Breizh a-bezh e sell bed al labour e brezhoneg. 20 bro diwar 29 zo bet renablet postoù eno. Brasoc'h eo an niver a bostoù-labour er c'hornôg hag en-dro da gêrioù Naoned ha Roazhon avat, kalz bihanoc'h eo war ar maez e Breizh-Uhel. Pa vez nebeut a bostoù en ur vro e tenn ar re-se d'ar c'helenn da gentañ-penn (6 vro zo enno postoù kelenn hepken). Buan a-walc'h ez a war liesseurtaat ar rummoù micher, koulskoude, a-feur ma kresk an niver a bostoù (14 bro zo enno postoù-labour er-maez eus rumm ar c'helenn).

Digemm eo urzh an 3 bro bouezusañ war marc'had al labour e brezhoneg. Bro Brest eo ar vro enni an niver brasañ a bostoù brezhonek, heuliet gant bro Gerne, en 3de plas emañ bro Roazhon. Er vro-se emañ en e uhelañ liesseurtaat ar micherioù ma ranker gouzout brezhoneg. Uhelik eo al liesseurtaat-se e mervent Breizh ivez (bro an Oriant, bro Kornôg-Kreiz-Breizh, bro Gerne, bro Brest), koulz hag e broioù Sant-Brieg, Gwengamp ha Naoned.

Sifrou pennañ dre vro hag emdroadurioù e-keñver 2006

	Postoù KILA renablet e 2012	Niver a bostoù ouzhpenn	Kresk
Bro Brest	333	96	40,4%
Bro Gerne	163	56	53,0%
Bro Roazhon	101	27	36,8%
Bro Kornôg-Kreiz-Breizh	94	23	32,2%
Bro Kêr-Wened	90	26	39,3%
Bro Treger ha Goueloù	84	28	49,8%
Bro Montroulez	76	32	72,4%
Bro an Oriant	74	5	7,5%
Bro Gwengamp	61	18	41,2%
Bro Naoned	48	24	102,9%
Bro Pondi	43	12	40,0%
Bro an Alre	38	17	77,3%
Bro Sant-Brieg	22	-1	-5,1%
Bro Redon hag ar Gwilen	11	2	22,3%
Bro Ploermael	11	2	26,9%
Bro Dinan	7	5	268,1%
Bro-Wenn hag ar Briver	7	3	82,1%
Bro Kreiz Liger-Atlantel	4	4	
Bro Sant-Maloù	2	1	57,3%
Bro Gwitreg	2	2	

Kreskiñ a ra an niver a bostoù en holl vroioù (nemet e bro Sant-Brieg m'eo digresket un tammig). 2 vro nevez zo postoù brezhonek enno e-keñver enklask 2006 : hentadoù divyezhek zo bet digoret e bro Kreiz Liger-Atlantel hag e bro Gwitreg.

Tost 100 post ouzhpenn a gonter e bro Brest, en tu all da 50 e bro Gerne. Bro Roazhon a dremen a-us da vevenn ar 100 post brezhonek.

Ar broioù m'eo kresket ar buanañ an niver a bostoù enno e-keñver 2006 eo ar broioù ma'z eus bet lañs er bloavezhioù diwezhañ gant an deskadurezh divyezhek alies : daougementet eo an niver a bostoù e **bro Naoned**, kreskiñ a ra kalz ivez e **bro an Alre** hag e **bro Montroulez**. Bras eo pouez ar c'helenn e dasparzh ar postoù e pep bro ha, da-heul, ez eo alies en toleadoù m'eo astennet ar muiañ rouedad ar skolioù divyezhek ma kresk ar buanañ an niver hollek a bostoù brezhonek. Bro Brest, bro Gerne ha bro Treger ha Goueloù, da skouer, zo anezho broioù ma oa stank a-walc'h rouedad ar c'helenn divyezhek e 2006 dija ha kenderc'hel a ra da ziorren eno.

En enep, digemm, koulz lavaret, eo rouedad ar skolioù divyezhek e bro Sant-Brieg abaoe 2006 ha merzout a reer ez eo ar vro nemeti ma ne gresk ket an niver a

bostoù. N'eus ket kalz postoù ouzhpenn e bro an Oriant ; ar 5 post-se a glot gant 5 post kelenner er skolioù.

An tachenoù labour ma enfreder brezhonegerien

Pa urzhier ar postoù n'eo ket hervez ar rummoù micher ken met hervez tachenn labour an implijer³ ez eo kadarnaet c'hoazh dreistpouez **ar c'helenn**. Diorren a ra buanoc'h an dachenn-se eget ar re all, alese e kresk he fouez diwar goust ar re all (81,2% e-skoaz 75,5% e 2006). Ha pa chomfe an eil tachenn a enfred ar muiañ a vrezhonegerien, rann **ar buheziñ sevenadurel**⁴ eo an dachenn nemeti a goll postoù (6,7%, da lavaret eo 86 post e-skoaz 98 e 2006). En enep, bed **ar c'hleweled** zo tremenet eus 55 da 66 post (da lavaret eo 5,2% eus holl bostoù 2012). Ar strollegezhioù foran ha bed ar yec'hed zo aet madik o niver a bostoù war-raok (met tachenoù diaes da briziañ int).

Un dachenn nevez a zeu war c'horre : hini ar vugaligoù. Ar vagouri dre soubidigezh kentañ zo bet digoret e 2011 (Babigoù Breizh e Gwened). 13 post hon eus renablet a denn d'ar vugaligoù e-skoaz 6 nemetken e 2006. Da-heul krouidigezh Divskouarn⁵ e 2005, diorren an dachenn-se en deus lakaet frammoù all (evel Mervent, pe Sked) da ginnig abadennoù brezhoneg d'ar magourioù n'o deus ket c'hoazh brezhonegerien en o skipailh. Renablet hon eus 15 post KILA buhezourien er skolioù ha/pe er magourioù. A-hend-all e c'haller menegiñ amañ ar 100 post Gwatism/Sasm⁶ bennak zo bet renablet gant an enklask (d'ar micherioù-se ivez e vezer prientet gant an TGM Bugaligoù).

Postoù-labour stabil peurliesañ

Ha pa vefe diaes da vuzuliañ e ranker teurel evezh ouzh stabilded ar postoù brezhonek. **Tremen 4/5 eus ar postoù-labour KILA renablet e 2012 zo stag ouzh ur gevrat didermen** (81,2%). Ar c'hleweled eo an dachenn a ra ar muiañ gant kevratoù termenet (evit tremen 1/3 eus e bostoù). A-hend-all, en ur framm kevredigezhel emañ 16% eus ar postoù⁷.

³ Da lavaret eo pa gonter post sekretour ur gevredigezh kerent er c'helenn, pe post un teknikour eus France 3 er c'hleweled, da skouer.

⁴ Un diforc'h a zo evel-just etre ar "buheziñ sevenadurel" evel tachenn labour an implijer (enni holl bostoù ar frammoù a bled gant an dachenn-se, kevredigezhioù dreist-holl) hag ar rumm micher "sevenadur" (enni postoù buhezourien, dastumerien, troourien), ha pa adkavfed postoù zo en 2.

⁵ Ar gevredigezh evit brudañ ha kas ar brezhoneg war-raok a-raok ar skoliata.

⁶ Gwazour tiriadel arbennik ar skolioù-mamm / Skoazeller arbennikaet skolioù-mamm (Atsem/Asem e galleg).

⁷ N'eo ket kontet en dregantad-se ar postoù kelennerien e Diwan pe en hentad divyezhek katolik : an darn vrasañ eus ar skolioù prevez zo dindan kevrat gant ar Stad ha, da-heul, e vez gopret o c'helennerien gant homañ.

Peadra evit 1 400 post-labour e 2012

Estreget ar postoù-labour zo brezhonegerien warno e kaver, gant an enklask, roadennoù war an niver a bostoù ouzhpenn a vefe talvoudus kaout brezhonegerien warno. War-dro 120 post a seurt se a vefe: tost 50 post bennak gant ur stummadur war ar brezhoneg pe ur raktres stummadur da nebeutañ, ha tremen 70 post bennak ouzhpenn hep tamm raktres stummadur ebet.

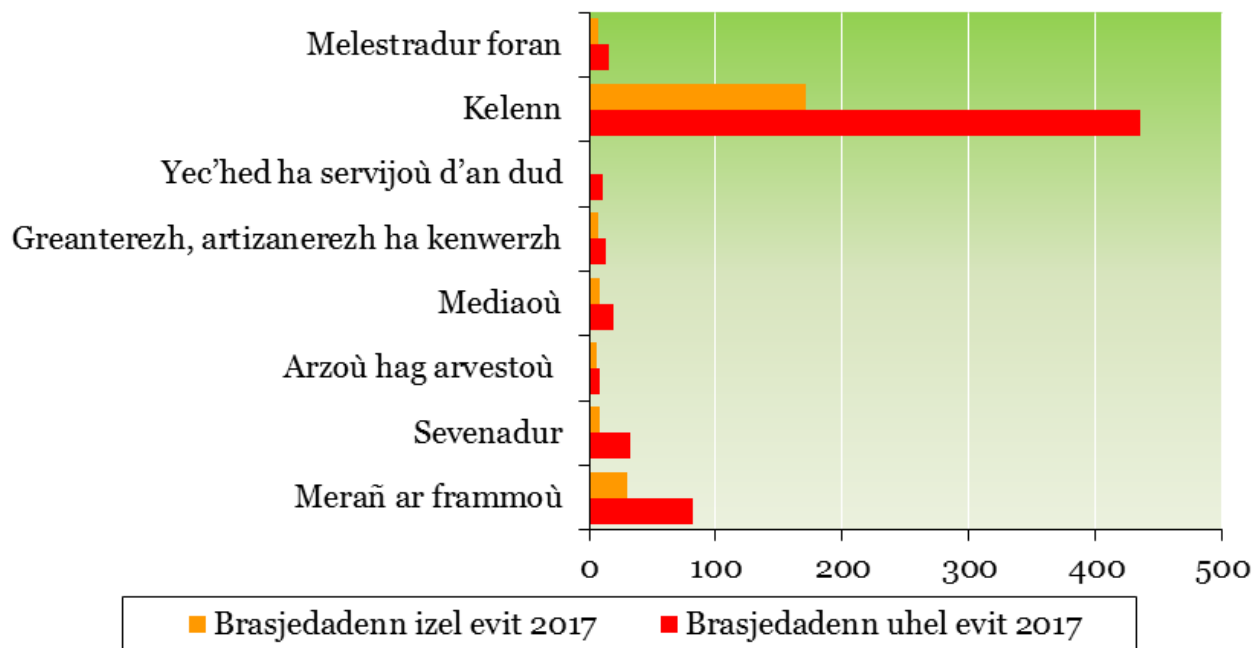
En holl **e c'hallfe an niver a bostoù-labour brezhonek sevel da 1 400 bennak enta** ; ha c'hoazh n'eus bet embannet koulz lavaret post kelenner ebet el lodenn-se eus an enklask gant metoù an deskadurezh.

Etre 1 500 ha 1 900 post-labour brezhonek a-benn 2017

Un darn vat eus perzhidi an enklask n'o deus ket embannet o soñj war an niver a bostoù KILA a c'hallfe bezañ brezhonegerien warno en amzer da zont, pe peogwir e kav dezho eo diasur o dazont betek re (evit ar c'hevredigezhioù dreist-holl), pe peogwir ne oa ket e kefridi ar re o deus respontet ober muioc'h eget stadañ an traoù (e bed an deskadurezh da skouer), pe peogwir ne vo ket "ret" gouzout brezhoneg evit ar postoù emaint e soñj krouiñ (daoust d'ar varregezh-se bezañ priziet).

Ar gelennerien divyezhek hag ar skoazellerien-vamm a ya d'ober an $\frac{3}{4}$ eus ar postoù-labour bet renablet e 2012. N'eo ket klok ar respontoù hon eus dastumet evit dazont an doare postoù-se met, dre m'int liammet ouzh emdroadur an niver a skolidi, e c'haller brasjediñ e-barzh peseurt bevennoù ez emdroio ar sifroù en dazont tost. Diwar emdroadur sifroù an deskadurezh divyezhek er bloavezhioù diwezhañ hon eus graet 2 lakadenn, ur vrasjedadenn izel hag ur vrasjedadenn uhel, evit klokaat ar roadennoù dastumet a-hend-all ha kinnig ar grafik amañ da-heul.

Ar vrasjedadenn izel a sav da 240 post ouzhpenn (170 post bennak e rumm ar c'helenn ha 70 post bennak er rummoù all), da lavaret eo ur c'hresk a +19% en ur ober 5 bloaz. Ar vrasjedadenn uhel a ya en tu all da 600 post (435 post bennak e rumm ar c'helenn ha 180 post bennak er rummoù all), da lavaret eo ur c'hresk a +49% en ur ober 5 bloaz. Gant se, **e c'hallje bezañ etre 1 500 ha 1 900 a bostoù-labour KILA brezhonek e 2017.**

Ledanaat ar c'hinnig labour

Tost da 1 300 post-labour KILA a c'houlenn gouzout ar yezh bremañ, ar pezh a ro an tu da lavaret **eo “ar brezhoneg” unan eus implijerien vras Breizh.** Ha lañs zo gant an implijer-se, war ar marc'had, dre ma kresk buan an niver a bostoù kinniget gantañ e pep rumm micher hag e pep lec'h war an dachenn.

E bed ar c'helenn e oa an $\frac{3}{4}$ eus ar postoù e 2006. Kreñvaet c'hoazh eo pa sell ouzh $\frac{4}{5}$ eus ar postoù bremañ. Tachennoù all a ya war ziorren evel hini ar vugaligoù hag a denn ivez d'an deskiñ en e ster ledanañ, pe c'hoazh ar postoù liesseurt a denn d'ar merañ frammoù (renerien, sekretourien, kontourien, karget a gefridi, h.a.). **Kenderc'hel a raio an niver a bostoù brezhonek da greskiñ er bloavezhioù da zont.** Gant ar c'helenn e chomo an tu kreñv met elfennoù all zo da zerc'hel soñj anezho.

Dre labour ar metoù kevredigezhel ha sevenadurel da gentañ eo bet diazezet bed al labour e brezhoneg. Ur mare diaes eo an enkadenn armerzhel evit ar metoù-se (er-maez eus tachenn ar c'helenn dreist-holl) ; alies o devez muioc'h a boan ar frammoù da gaout skoaziadoù, ar pezh a c'hall lakaat un harz d'o micherelaat ha da ziorroidigezh o obererezh. Ezhomm o deus ar metoù-se da vezañ harpet da vat evit kenderc'hel da astenn plas ar brezhoneg er gevredigezh.

Evit suraat dazont ar yezh eo pouezus e vefe digarez ingal d'he gwelet ha d'ober ganti er vuhez pemdez. Seul dalvoudusoc'h eo e kendalc'hfe an niver a bostoù da greskiñ er rummoù micher all ivez neuze, estreget hini ar c'helenn. Tachenn ar c'hleweled da skouer a ya mat war-raok hag un dachenn strategel eo. Pouezus-kenañ eo avat ez afe war greñvaat lodenn meteier all m'eo dibaot c'hoazh gwelet pe klevet brezhoneg : ar strollegezhioù foran, ar yec'hed, ar servijoù hag ar c'henwerzh. Kalz a frammoù er metoù-se ne verzont ket c'hoazh talvoudegezh ar brezhoneg evit ar servijoù a c'hallont rentañ d'ar boblañs, dreist-holl war-zu ar re yaouankañ hag ar re goshañ. Un arouez a-zoare eus kalite o servijoù pe o froduioù e c'hall bezañ an divyezhegezh, koulz hag un doare aes da gadarnaat o dibarded en ur marc'had a ya war vedelaat, da skouer.

Eus an tu all, muioc'h-mui a dud yaouank a zeu er-maez eus an hentadoù divyezhek ha war liesaat ez a ar stummadurioù hir abaoe tremen 10 vloaz (e 1996 e oa bet digoret ar stummadur kentañ, 4 lec'h stummañ a oa e 2006, 10 zo bremañ war ar 5 departamant). Stank e kaver tud c'hoant ganto labourat e brezhoneg, met n'int ket holl dedennet gant labourat war tachenn an deskiñ avat. Ouzhpenn-se, n'eo ket anavezet a-walc'h c'hoazh gant ar braz eus ar boblañs e c'hall ar brezhoneg degas fred.

Sifroù pennañ

- **1 300 post-labour** brezhonek a oa d'ar 01/01/2012.
- **400 post nevez** bennak zo bet **krouet** etre 2006 ha 2012, da lavaret eo ur c'hresk un tamm brasoc'h eget +40%.
- Tremen 4/5 eus ar postoù renablet zo stag ouzh ur gevrat didermen.
- **Ouzhpenn 1 000 post zo stag ouzh ar c'heleñn** (+55% e-keñver 2006) : 800 anezho zo postoù kelennerien er c'hentañ pe en eil derez (+200 e-keñver 2006), 140 zo postoù skoazellerien-vamm ha kasourien.
- Gant ouzhpenn 100 post bremañ ez eo ar **merañ frammoù** an eil rumm micher pouezusañ.
- Daougementet eo bet an niver a bostoù liammet ouzh **bed ar vugaligoù** abaoe an enklask diwezhañ.
- Tremen daougementet eo an niver a bostoù el Liger-Atlantel etre 2006 ha 2012.
- Tost 100 post ouzhpenn zo bet krouet e bro Brest en ur ober 6 vloaz.
- Estreget ar 1 300 post zo anezho da vat ez eus bet kavet 120 post ouzhpenn ma vije talvoudus kaout brezhonegerien warno met a zo tud divrezhonek warno.
- Etre 1 500 ha 1 900 post a c'hallje bezañ a-benn 2017.

